Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1883. Wydano i rozesłano dnia 14. Lipca 1883. **Część XIX.**

Nr. 57.

Ustawa

z dnia 19. Listopada 1882, o niektórych środkach ku podniesieniu rybactwa na wodach śródkrajowych.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Ksistwem Krakowskiem, rozporządzam, jak następuje:

§. 1.

Polityczna władza krajowa oznaczy i ogłosi czas ochrony dla cenniejszych gatunków ryb, żyjących w wodach krajowych, uwzględniając pory ich tarła.

§. 2.

Ktokolwiek w czasie ochronnym pewnego gatunku ryb złowi rybę żywą tego gatunku, powinien ją zazaz z należytą ostrożnością wpuścić napowrót do wody.

§. 3.

Polityczna władza krajowa może dla pewnych wód, uwzględniając porę tarła cenniejszych gatunków ryb w tych wodach przeważnie się znajdujących lub odchować się mających, ustanowić pory, w których łowienie ryb w tych wodach zupełnie zaniechane być ma, o ile wobec mieszanego zarybienia można ustanowić takie pory, bez znacznego uszczuplenia w rybołostwie przez wynikłe z tąd wykluczenie łowienia ryb nietrących się.

§. 4.

W porach ustanowionych i ogłoszonych w myśl §. 3 nie wolno ryb łowić w dotyczącej wodzie.

Mianowicie nie wolno w niej zastawiać sieci, więcierzy, las, pastek, i tym podobnych przyrządów do łowienia, a już przedtem zastawione należy przed rozpoczęciem się czasu zakazu uprzątnąć, lub do połowu ryb niezdatnemi uczynić.

§. 5.

Polityczna władza powiatowa może uprawnionym do rybołostwa lub za ich zgodą, także innym osobom dozwolić wyjątków od zakazów §§. 2 i 4 w celu sztucznego chowu ryb lub umiejętnych badań.

Również może polityczna władza powiatowa w celu odłowienia ryb drapieżnych, o tyle zezwolić na wyjątki od zakazu §. 4, o ile władza krajowa, ustanawiając czas zakazu, sobie nie zastrzeże udzielania takich pozwoleń.

We wszystkich takich przypadkach polityczna władza powiatowa ma wydawać osobne certyfikaty, opiewające na imię z oznaczeniem wody i innych istotnych okoliczności zezwolenia.

Certyfikaty należy publicznym organom bezpieczeństwa tudzież organom straży, do nadzorowania rybnych wód ustanowionym, na ich żądanie bez oporu okazywać.

§. 6.

Nie wolno do połowu ryb używać dynamitu i innych eksplodujących materyałów, oraz takich środków, które na pewnym obszarze ryby odurzają lub zabijają, jak n. p. rybiej trutki, wroniego oka, wapna lub odwarów roślin.

W przypadkach wykazanej potrzeby, może polityczna władza krajowa dozwolić użycia materyałów eksplodujących.

§. 7.

Nie wolno na przepustach jazów i szluz zawieszać więcierzy, plecionek i innych przyrządów do samołowu ryb.

§. 8.

Dalsze zakazy co do pewnych sposobów, środków lub przyrządów rybyłowczych w ogóle, dla stanu rybnego szkodliwych, może polityczna władza krajowa wydać dla poszczególnych wód lub dorzeczy, zarazem też w szczególności ustanowić, w jakich granicach należy zastawiać przyrządy rybołowcze, ażeby celem utrzymania gatunku ryby, przeciągu ryb nie tamować zupełnie, lub nie utrudniać zbytecznie.

Jeżeliby jednak w wykonaniu tych postanowień miał być wydany zakaz używania nadal sieci dotychczasowych, to należy dla dalszego używania takich dotąd używanych sieci pozostawić odpowiedni najmniej dwuletni przeciąg czasu.

§. 9.

Dla wód, które sięgając po za obręb terytoryalny podległy niniejszej ustawie, wskazują potrzebę lub stosowność zgodnego postępowania z innemi krajami lub władzami państwowemi, wyda Minister rolnictwa postanowienia względnie zakazy w §§. 1, 3 i 8 wspomniane.

§. 10.

Przybory rybackie pod nieobecność rybaka zastawione do połowu ryb, winnne być zaopatrzone znakiem, urzędowi gminy nadbrzeżnej do wiadomości podanym, po którym można poznać, do kogo należą.

§. 11.

Postanowienia §§. 1—10 nie dotyczą stawów i innych zbiorników wody, w celu chowu ryb założonych, bez różnicy, czy one łączą się lub nie z wodą bieżącą.

§. 12.

Polityczna władza krajowa postanowi i ogłosi, których gatunków ryb celem utrzymania odpowiedniego zarybienia nie wolno poniżej pewnej miary lub w pewnych czasach ani sprzedawać, ani w domach gościnnych podawać.

§. 13.

Polityczne władze powiatowe zarządzą co należy, ażeby przy użytkowaniach wód, które wedle ustaw regulujących prawo wodne, nie wymagają pozwolenia władzy, zapobiedz o ile możności szkodom w rybactwie.

Zarządzenia te poczynione będą przy wydaniu przepisów policyjnych, przewidzianych w wyż wspomnianych ustawach o powszechnem uregulowaniu wykonywania takich użytków wodnych z urzędu, zresztą zaś na żądanie uprawnionego do rybołostwa, i należy przytem baczyć szczególnie na uchylenie szkodliwych niepokojeń tarlisk.

§. 14.

W razie urządzenia zakładów przemysłowych lub innych, które wymagają użytkowania wody, a do których według ustaw regulujących prawo wodne, tudzież obowiązujących ustaw przemysłowych i innych, potrzeba pozwolenia władzy, należy do rozpraw dotyczących zawsze wzywać także interesowanych w tem uprawnionych do rybołostwa, i uzasadnione ich zarzuty odpowiednio uwzględniać.

§. 15.

Przekroczenia tej ustawy i wydanych na jej mocy przepisów, o ile nie podpadają powszechnej ustawie karnej, będą władze polityczne karały grzywną od pięciu do pięćdziesięciu złotych, która to grzywna w razie ponownego przekroczenia jak i wówczas, jeśli zarybieniu znaczną wyrządzono szkodę, może być podwyższoną do stu złotych.

Gdy uznany za winnego nie jest w stanie grzywny uiścić, to należy ją zamienić na karę aresztu, a w takim razie pięć złotych liczy się za jeden dzień aresztu.

W razie przekroczenia postanowień §§. 2, 4, 6 i 7, tudzież zakazów wydanych na mocy §§. 8 i 12 należy zarazem orzec konfiskatę ryb wbrew przepisowi złowionych, oraz narzędzi rybackich bezprawnie użytych. Grzywny oraz kwoty otrzymane ze sprzedaży zabranych przyborów rybackich i ryb, wpływają do osobnego funduszu ku podniesieniu rybactwa, którym zarządza Wydział krajowy.

Zabrane przybory rybackie rodzajów niedozwolonych, należy przed sprzedaniem uczynić niezdolnemi do dalszego użytku w formie zakazanej.

§. 16.

Przełożeni gmin i obszarów dworskich, c. k. żandarmerya i organa policyi wodnej, są obowiązani czuwać nad przestrzeganiem przepisów tej ustawy, i dostrzeżone przekroczenia podawać do wiadomości władzy politycznej.

Ten sam obowiązek ciąży w szczególności także na organach policyi targowej względem zakazów, na mocy §. 12 wydanych.

§ 17.

Uprawnionym do rybołostwa osobom i gminom wolno swoim, dla ochrony innych interesów, mianowicie dla ochrony kultury polowej lub leśnej włącznie z polowaniem już ustanowionym organom straży, powierzać także nadzorowanie i ochronę rybactwa, i w tym celu zarządzić odebranie od nich przysięgi przez polityczną władzę powiatową według roty, ustanowionej przez władzę krajową.

Wolno im także wyłącznie dla rybactwa ustanowić zaprzysiężone organa straży, jeżeli one posiadają warunki przepisane dla straży polowej.

Do ustanowionych w ten sposób organów nadzoru i ochrony rybactwa stosują się przepisy obowiązujące w ogóle co do straży polowej, a co do ich urzędowego stanowiska, przepisy ustawy państwowej z dnia 16. Czerwca 1872, Dz. pr. p. nr. 84.

§. 18

Organom do bezpośredniego nadzoru rybactwa w myśl §§. 16 i 17 powołanym, służy w szczególności prawo i obowiązek:

a) nadzorować rybne wody swojego okręgu służbowego, jazy, śluzy, tamy, komory na koła wodne, bortnice, izbice i t. d., o ile te urządzenia dotyczą rybactwa;

b) rewidować łodzie rybackie, sadze ryb i przybory rybackie;

c) konfiskować ryby i przybory rybackie, jakoteż aresztować w myśl ustawy z dnia 16. Czerwca 1872. (Dz. pr. p. nr. 84).

§. 19.

Polityczne władze powiatowe mają się o to starać, ażeby postanowienia §§. 2, 4, 6, 7, 10 i 15 tej ustawy, oraz przepisy wydane na mocy §§. 1, 3, 8, 12 i 13 przypomniano w gminach nadbrzeżnych corocznie w czasie ku temu najstosowniejszym, przez ogłoszenie tychże w sposób w miejscu używany.

§. 20.

Celem ustanowienia przepisów, które wydane być mają w wykonaniu §§. 1, 3, 8 i 12 tej ustawy, zasięgnie polityczna władza krajowa, względnie Minister rolnictwa (§. 9) zdania znawców i Wydziału krajowego.

Co do ograniczeń użytkowania wody, które polityczna władza powiatowa w myśl §. 13 zarządzi, ma również i ta władza wysłuchać wprzód zdania znawców.

§. 21.

Wykonanie tej ustawy poruczam Ministrowi rolnictwa i Ministrowi spraw wewnętrznych.

Gödöllö, dnia 19. Listopada 1882.

Franciszek Józef w. r.

Taaffe w. r. **Falkenhayn** w. r.

Nr. 58.

Rozporządzenie

c. k. Namiestnika Galicyi z dnia 28 Czerwca 1883, l. 6651|pr., przeprowadzające ustawę krajową dla Galicyi z dnia 19. Listopada 1882, Dz. ust. kr. nr. 57 z r. 1883, dotyczącą niektórych środków ku podniesieniu rybactwa na wodach śródkrajowych.

W wykonaniu §. §. 1. 3. 5. 8. 12 i 17 krajowej ustawy dla Galicyi z dnia 19. Listopada 1882 (Dz. ust. kr. nr. 57 z r. 1883), zasięgnąwszy zdania znawców i galicyjskiego Wydziału krajowego, tudzież na podstawie rozporządzenia c. k. Ministeryum rolnictwa z dnia 16. Czerwca 1883, l. 5861, rozporządza się względem wykonywania rybołostwa co następuje:

Art. I. (do §. 1 i 2 ustawy).

Dla wymienionych poniżej gatunków ryb, oznacza się ze względu na pory ich tarła, następujące coroczne czasy ochrony, mianowicie: dla

lipienia (pyry) swinki (pidustwy) bolenia (fata)	czas od 1. Marca do 31. Maja.
czopa (czipa) sandacza (sudaka) wyrozuba cyrty (rybca)	czas od 1. Kwietnia do 30. Czerwca.

klonka (jelca klenia)
brzan (maren) — czas od 16. Maja do 15. Lipca.
leszcza (łeszcza)

łososia od 1. Września do 15. Stycznia.
pstrąga (pstruh) od 15. Października do 15. Marca.

Oznaczone powyżej dnie początkowe i końcowe włączone są do czasu ochrony.

Według potrzeby może władza krajowa, zasięgnąwszy zdania znawców i galicyjskiego Wydziału krajowego, oznaczyć i przepisać coroczne czasy ochrony. dla: szczupaka, okonia, jazia, karpia, lina, karasia, miętusa, lub jeszcze innych powyżej nie wymienionych gatunków ryb.

Art. II. (do §. 3 i 4 ustawy).

Wzbrania się łowienia ryb w ogóle:

1) od 15. Października do 15. Grudnia na:

Sole z jej dopływami wzdłuż całegu biegu;
Skawie z jej dopływami wzdłuż całego biegu;
Rabie z jej dopływami od źródłowisk aż po wyjście z gminy Gdów;
Dunajcu z jego dopływami od źródłowisk aż po wyjście z gminy Czchów; tudzież
Biały od jej źródłowisk w dół aż do wyjścia z gminy Bińczarowa;
potokach Wisłoki:

a) Dembówka, (Wisłoka) od źródłowisk aż do wyjścia z gminy Żmigród;

b) Jasiołka od źródłowisk aż do wyjścia z gminy Dukla;

c) Dragaszówka dopływ Ropy od gminy Bartne w dół, aż po przysiołek Dragaszów włącznie;

Sanie z jego dopływami od źródłowisk. w dół aż po wejście do gminy Rajskie, tudzież

a) całej Solince z dopływami;

b) Hoczewce z dopływami wzdłuż całego biegu;

c) Ostawie od źródłowisk aż po wyjście z gminy Turzańsk;

d) Wisłoku z jego dopływami od źródłowisk aż do wyjścia z gminy Zawoje;

potokach górnego Dniestru: *a*) Mszaniec, *b*) Ołena, *c*) Jasieniczka, *d*) Topolniczka (Niedzielnianka) z Turzanką, *e*) Dubeń z Dubeńcem, *f*) Suszyca, *g*) Lenina, wzdłuż całego ich biegu;

Strwiążu z jego dopływami od źródłowisk do wyjścia z gminy Smolnicy;
Bystrzycy z Stroniawką od źródłowisk do wyjścia z gminy Podbuż;

Stryju z jego dopływami od źródłowisk, aż po wejście do gminy Hurnie, tudzież na Żyrawie od jej źródłowisk, do wyjścia z gminy Taniawa;

Swicy z jej dopływami od źródłowisk w dół, aż po wejście do gminy Demnia;

Łomnicy z jej dopływami od źródłowisk, do wyjścia z gminy Wistowa;

Łukwie od źródłowisk, aż po wejście do gminy Bednarowa;

Bystrzycy nadwórniańskiej i sołotwińskiej od źródłowisk w dół, aż poniżej połączenia obu rzek po wejście do gminy Jamnica, tudzież na Strymbie od góry Strahora po wyjście z gminy Strymba;

Prucie z jego dopływami od źródłowisk, po wyjście z gminy Oskrzesińce, tudzież na Czeremoszu czarnym wzdłuż całego biegu i na galicyjskich dopływach Czeremoszu białego;

2) Od 1. Kwietnia do 31. Maja nie wolno w ogóle łowić ryb na innych przestrzeniach rzek wyż oznaczonych: Raba, Dunajec, Wisłoka, San, Wisłok, Strwiąż, Bystrzyca z Stroniawką, Stryj, Swica, Łomnica, Łukawa i Bystrzyca nadwórniańska, które nie są według ustępu 1. tego artykułu obłożone zimową porą ochrony; tudzież na Prucie od wyjścia z gminy Oskrzesińce do granicy Bukowińskiej.

W miarę jak się tego okaże potrzeba, może władza krajowa zasięgnąwszy zdania znawców i Wydziału krajowego, jeszcze na innych wodach płynących zakazać wszelkiego łowienia ryb przez dwa miesiące jesienne lub wiosenne.

Art. III. (do §. 5 ustawy).

Wyjątków od zakazów §. 2 i 4 ustawy z 19 Listopada 1882, o ile przewidziane są w §. 5 ustępie 1szym tej ustawy, może polityczna władza powiatowa dozwolić li osobom zupełnie pewnym i tylko na jeden okres zakazu; a gdy dozwolenie ma być udzielone w celach sztucznego chowu, ma ona oznaczyć przynajmniej w przybliżeniu ilość ryb lub ikry, i tylko wtedy może być dane, jeżeli rzeczywiste użycie na cele sztucznego chowu jest zapewnione.

Zezwolenia na wyjątki od zakazu §. 4 ustawy w celu odławiania ryb drapieżnych, przewidziane w 2gim ustępie §. 5 ustawy z 19. listopada 1882 w razach wzmagania się takich ryb w pewnych wodach, może udzielać władza krajowa.

Art. IV. (do §. 8 ustawy).

Prócz sposobów łowienia zakazanych §. §. 6 i 7 ustawy z dnia 19 Listopada 1882, wzbrania się jeszcze następujących:

a) Zastawiać nieruchomemi sieciami, stałemi odjazkami, laskami i innemi przestawkami wód rybnych, pokrytych trawą wodną, szuwarem, trzciną, w ogóle miejsc, które służą rybom za miejsca do tarła i ustawiać te nieruchome przyrządy łowienia w sposób odcinający lub zamykający rybom przystęp do tych miejsc;
b) używać plecionek, lasek, wiraszek (wiersza, wersza, werszka) jakoteż samołówek z łat lub kołów, niemniej zastawiać wody płynące takiemi przyrządami przez całą szerokość prądu;
c) używać płachty, czyli płótna (połotno, tiehanie, zapił, werenie, kryłci) trójpołowej pławaczki, niemniej wszelakich więcierzy (więtra, jater).
d) łowić ryby sakami i sieciami wszelkiego rodzaju i nazwania, których oka w mokrym stanie nie mają w kwadrat przynajmniej $3^5/_{10}$ centymetrów czyli 1225 □ milimetrów.

Sieci teraźniejszych nie mających ok takiej miary minimalnej, wolno używać jeszcze do 31. Sierpnia 1885 roku.

e) Używać sznurków z wędkami i gruntówek;
f) używać wiechy (wichy), klepa (łańcucha), lasy (lisa) i tym podobnych przyrządów po dnie wód ciągnionych lub posuwanych;
g) używać narzędzi ryby kaleczących jak: ości (osty), widelca, broni palnej i innych podobnych, wyjąwszy wędkę;
h) zastawiać garnki, niecki, kociołki lub inne naczynia z przynętą celem wyławiania drobiazgu rybnego;
i) odwadniać koryt celem wyławiania ryb;
k) łowić ryby nocą;
l) napędzać ryby do zastawionych narzędzi gwałtowną i hałaśliwą pogonką;
m) wybierać ikry lub narybku z wód rybnych, wyjąwszy za pozwoleniem politycznej władzy powiatowej w celu sztucznego chowu lub przesiedlenia z jednej wody do drugiej, ale tylko tam, gdzie rzeczywiste użycie na ten cel ikry lub narybku jest zapewnione;
n) łowić ryby pod zalodami lub okrajkami lodu;
o) głuszyć lub spędzać ryby pod lodem;
p) wyławiać ryby z przerębli (katka, kapka) sitem, opałką, rogożą, (kuteć) i podobnemi narzędziami.

Art. V. (do §. 12 ustawy).

Wymienionych poniżej gatunków ryb nie wolno sprzedawać ani też w domach gościnnych podawać w żadnej porze roku, jeżeli te ryby mie-

rzone od końca głowy do końca płetwy ogonowej, nie mają co najmniej długości:

łosoś	50	centymetrów
sandacz	40	„
boleń	40	„
wyrozub	40	„
węgorz	35	„
brzany	25	„
leszcz	25	„
pstrąg	20	„
lipień	20	„
swinka	20	„
klonek	20	„
cyrta	20	„
czop	16	„

Gatunków ryb, wymienionych powyżej w Art. I. tego rozporządzenia, nie wolno sprzedawać ani w traktyerniach podawać w porach ochrony dla tych ryb tam ustanowionych.

W miarę jak się tego okaże potrzeba, może władza krajowa, zasiągnąwszy zdania znawców i Wydziału krajowego, oznaczyć minimalne miary długości także dla szczupaka, okonia, jazia, karpia, lina, karasia, miętusa lub jeszcze innych gatunków ryb powyżej nie wymienionych i zakazać ich sprzedawania i podawania w traktyerniach.

Art. VI. (do §. 17 ustawy).

Polityczna władza powiatowa ma od strażników ustanawianych przez gminy lub przez uprawnionych do rybołostwa dla dozorowania i ochrony rybołostwa, odbierać na żądanie ustanawiającego straż, przysięgę na rotę przepisaną w dołączonym formularzu, i wystawiać na dowód złożonej przysięgi certyfikaty według tu dołączonego wzoru.

Zaprzysiężony strażnik rybacki winien mieć, a w czasie pełnienia służby nosić zawsze przy sobie ten certyfikat i okazać go na żądanie publicznym organom bezpieczeństwa i osobom, z którymi ma do czynienia przy wykonywaniu obowiązków swojej służby.

Dodatek.

Formularz przysięgi.

Przysięgam, że będę strzegł i ochraniał z całą mnie możliwą troskliwością i wiernością wód rybnych, powierzonych mojemu dozorowi, będę donosił sumiennie bez względu na osobistą przyjaźń, lub nieprzyjaźń każdego, kto wyrządzi lub będzie chciał wyrządzić szkodę rybołostwu w wodach memu dozorowi powierzonych, i każdego, któryby przekroczył ustawę dla ochrony rybołostwa lub rozporządzenia i przepisy wydane na podstawie tej ustawy, według potrzeby przedsiębiorąc prawnie dozwolone zajęcie ruchomości, lub przytrzymanie winnego.

Nie obwinię i nie oskarzę niewinnego, zapobiegać będę według mojej możności szkodom w powierzonych mi wodach rybnych, wyrządzone szkody szacować będę według mojej najlepszej wiedzy i sumienia, i dochodzić ich naprawy drogą, jaką wskazuje ustawa.

Tak mi Panie Boże dopomóż!

Formularz certyfikatu dla zaprzysiężonego strażnika rybackiego.

C e r t y f i k a t

dla N. N.

z ....

jako zaprzysiężonego strażnika wód rybnych ....

....

C. k. Starostwo w ....

dnia ....

Na tylnej stronie certyfikatu (zamieścić przedruk całej osnowy §. 18. ustawy z 19. Listopada 1882 i dodać:)
zaprzysiężony strażnik rybacki ma ten certyfikat podczas pełnienia służby nosić zawsze przy sobie i okazać na żądanie publicznym organom bezpieczeństwa i osobom, z któremi ma do czynienia przy wykonywaniu obowiązków swojej służby.

We Lwowie, dnia 28. Czerwca 1883.

Za c. k Namiestnika

Zaleski w. r.